

Ustawa
z dnia 2020 r.
o zmianie ustawy o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta
oraz w niektóre inne dni

Art. 1. W ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. 1. Zakaz, o którym mowa w art. 5 nie obowiązuje w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego w związku z COVID-19, i przez 180 dni od dnia odwołania stanu, który obowiązywał jako ostatni.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1 pracownik oraz zatrudniony pracujący w niedzielę w placówce handlowej powinien korzystać co najmniej dwa razy na cztery tygodnie z niedzieli wolnej od pracy”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Celem projektowanej ustawy jest tymczasowe uchylenie zakazu handlu w niedziele i święta, wprowadzonego ustawą z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni.

Projekt ustawy jest odpowiedzią na liczne apele organizacji społecznych, które domagają się czasowego przywrócenia handlu w niedziele i święta ze względu na głęboki kryzys w branży handlowej, wywołany pandemią koronawirusa.

W marcu br. obroty najemców prowadzących działalność w 140 centrach handlowych monitorowanych przez Retail Institute spadły o 62 proc. r/d/r/, a zagregowana wartość obrotów na koniec I kw. była o 18,9 proc. niższa niż w tym samym czasie 2019 roku. W kwietniu obroty spadły blisko do zera. Natomiast odwiedzalność (*footfall*) centrów handlowych w pierwszym kwartale tego roku spadła o 21,7 proc. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Mimo przywrócenia działalności centrów handlowych od 4 maja br. ich odwiedzalność utrzymuje się na niższym poziomie niż w analogicznych okresach przed rokiem. Według najnowszych danych Polskiej Rady Centrów Handlowych odwiedzalność obiektów handlowych w dniach 17-23 sierpnia br. w dni handlowe osiągnęła średnio 84-93% wartości ubiegłorocznych, w zależności od dnia. Prezentowane wyniki nie odbiegają znacząco od tych przedstawianych w poprzednich tygodniach wakacji.

Badania opinii publicznej wykonane po wprowadzeniu restrykcji związanych z koronawirusem pokazują, że większość Polaków jest za zawieszeniem zakazu handlu w niedziele i święta do końca roku. Zgodnie z wynikami sondażu przeprowadzonego przez ARC Rynek i Opinia 52% respondentów popiera takie rozwiązanie. Wśród powodów, dla których należy przywrócić możliwość handlu w niedzielę respondenci wymieniają najczęściej: mniejsze zagęszczenie w sklepach w sobotę (62%), korzyści dla gospodarki (61%), korzyści dla właścicieli

sklepów i lokali usługowych (55%), łatwiejszą możliwość zaplanowania zakupów, bez wchodzenia w drogę innym (54%). Z kolei z badania zleconego przez firmę CBRE wynika, że 51 proc. badanych chciałoby, aby sklepy były otwarte w każdy dzień.

Projektodawca proponuje zawieszenie zakazu handlu w niedziele do końca stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego w związku z COVID-19 oraz w 180 dni od dnia odwołania stanu, który obowiązywał jako ostatni. Firmy z branży poniosły ogromny wysiłek finansowy i organizacyjny, aby poradzić sobie ze skutkami lockdownu i odbudować biznes po ponownym otwarciu galerii handlowych. Dzięki zniesieniu zakazu wiele firm będzie miało szansę na odrobienie strat poniesionych w związku z lockdownem, co pozwoli na uniknięcie fali bankructw w branży handlu. Nie powstaną zatory płatnicze, które pociągnęłyby za sobą falę upadłości także w innych branżach. Na przywróceniu możliwości handlu w niedziele i święta zyskają także przedsiębiorcy z branż pokrewnych i powiązanych, np. gastronomii, rozrywki lub punktów usługowych znajdujących się w centrach handlowych, a także właściciele samych centrów handlowych.

Projekt ustawy wprowadza gwarancje dla pracowników oraz zatrudnionych w placówkach handlowych poprzez zapewnienie możliwości wypoczynku w przynajmniej dwóch niedzielach w miesiącu. Warto zaznaczyć, że część organizacji zrzeszających pracowników warunkuje swoje poparcie dla czasowego zniesienia handlu od wprowadzenia gwarancji dotyczących zapewnienia wypoczynku dla pracowników handlu. Projekt ustawy spełnia ten warunek.

Należy zaznaczyć, że wejście w życie projektowanej ustawy wpłynie pozytywnie na zmniejszenie ryzyka epidemicznego. Wysokie natężenie klientów w jednym czasie w placówkach handlowych sprzyja ryzyku rozprzestrzenianiu się wirusa, jak również zwiększa ryzyko dla osób zatrudnionych w tychże placówkach. Dodatkowy dzień pracy sprawi, że natężenie ruchu klientów zostanie rozłożone w czasie.

Projekt ustawy wywoła pozytywne skutki społeczne w postaci zachowania miejsc pracy oraz może sprawić, że ze względu na wprowadzenie dodatkowego dnia pracy w branży handlowej zwiększy się zatrudnienie. Innym pozytywnym skutkiem może być zwiększenie sprzedaży w strefach przygranicznych.

Projekt ustawy wywoła pozytywne skutki dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców, którym restrykcje związane z koronawirusem ciężiej jest przetrwać niż dużym firmom ze względu na mniejszą skalę działalności, mniejszą „poduszkę finansową” oraz brak możliwości znaczącego wsparcia kapitałowego od właściciela, którym w przypadku dużych firm często są koncerny z udziałem zagranicznego kapitału.

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej.